

Zápis ze společného setkání k 3. etapě komunitního plánování sociálních služeb na Domažlicku

Datum: 21. 11. 2018

Přítomní: dle prezenční listiny

Místo konání: Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb - domov pro seniory, Domažlice

Program setkání:

1. Úvodní slovo
2. Informace k aktualizaci krajského SPRSS – Mgr. Martina Najmanová, KÚ PK
3. Informace Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Domažlice – Bc. Ilona Jelínková, DiS.
4. Průběžné zhodnocení plnění Realizačního plánu na rok 2018 a předběžný návrh Realizačního plánu na rok 2019
5. Různé a diskuse

Ad 1. Úvodní slovo

Na úvod byli přítomní seznámeni s programem setkání. Poté si vzala slovo paní Mgr. Martina Najmanová z Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Ad 2. Informace k aktualizaci krajského SPRSS – Mgr. Martina Najmanová, KÚ PK

Paní Najmanová seznámila přítomné s aktuálním průběhem projektu „Plánování sociálních služeb v Plzeňském kraji“:

Projekt probíhá od února 2017 do března 2019. Většina aktivit se aktuálně nachází těsně před dokončením. Prvním, již dokončeným, výstupem je **Analýza dostupnosti a potřebnosti sociálních služeb v Plzeňském kraji**, která je ke stažení na webových stránkách krajského úřadu. Druhým výstupem je katalog sociálních služeb, který bude vytištěn do konce roku 2018. Další výstup v podobě webového portálu, který bude obsahovat informace o sociálních službách, včetně sledování duplicity žádostí do pobytových zařízení, měl být hotový k 30. září 2018, ale došlo k malému zdržení.

V nedávné době byl také dokončen návrh Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na období 2019-2021 (SPRSS). Dokument byl vyvěšen na úřední desce KÚ a poskytovatelům sociálních služeb zaslána informace ohledně veřejného připomínkování návrhu. Všechny obdržené připomínky byly poté vypořádány na setkání.

SPRSS je rozdělen na 4 části. *Popisná část* obsahuje popis vzniku plánu samotného. Další je *analytická část* spolu se zabudovanou studií vyhodnocení potřebnosti kapacit pobytových služeb, kterou zpracovala Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, o.p.s. *Ekonomická část* obsahuje přehled financování sociálních služeb za období předchozího plánu (roky 2015-2018) ze státního rozpočtu a individuálních plánů. Poslední, *strategická část*, řeší 8 priorit rozvoje sociálních služeb:

1. Sociální služby jsou poskytovány pouze osobám v nepříznivé sociální situaci, kterou nemohou vyřešit vlastními silami, pomocí rodiny nebo prostřednictvím běžně dostupných veřejných služeb – cílem je zabránit plýtvání finančních prostředků.

2. Podpora terénních a ambulantních sociálních služeb, které přispívají k setrvání občanů v jejich přirozeném sociálním prostředí při zohlednění individuálních potřeb a požadavků jednotlivých uživatelů služeb.
3. Podpora transformace a humanizace sociálních služeb, jejímž cílem je de-institucionalizace pobytových zařízení sociálních služeb respektující individuální potřeby uživatelů a přibližující život jejich přirozenému sociálnímu prostředí.
4. Podpora reformy psychiatrické péče, jejímž hlavním cílem je zvýšit kvalitu života osob s duševním onemocněním – již v roce 2019 by mohlo vzniknout Centrum duševního zdraví v PK.
5. Zvýšení informovanosti o sociálních službách v Plzeňském kraji, podpora vzájemného informačního toku mezi poskytovateli sociálních služeb, obcemi a krajem, rozvoj informovanosti občanů o možnostech řešení jejich nepříznivé sociální situace
6. Koordinace procesů spolupráce a plánování sociálních služeb – zavedení pravidelných jednání pracovních skupin na úrovni obcí s rozšířenou působností, kde se pravidelně minimálně jednou ročně budou setkávat zástupci obcí, poskytovatelé sociálních služeb, odborná veřejnost, zástupci uživatelů sociálních služeb a zástupci Krajského úřadu Plzeňského kraje.
7. Metodická podpora procesu komunitního plánování na úrovni obcí s rozšířenou působností, metodické vedení sociálních služeb s ohledem na jejich kvalitu a optimální funkčnost ve spolupráci s výkonem sociální práce v rámci kraje, posilování spolupráce se sociálními pracovníky na obcích.
8. Ekonomická udržitelnost sociálních služeb – sociální služby budou v Plzeňském kraji poskytovány v takovém rozsahu, který umožní finanční možnosti dostupných zdrojů. Na financování sociálních služeb se podílí kromě uživatelů, obcí i jiné dostupné zdroje.

Vedle SPRSS budou pro každý rok vznikat také Akční plány (AP), návrh AP pro rok 2019 je již v procesu projednání, jeho obsahem je také harmonogram zpracování následujícího AP a harmonogram úpravy krajské sítě sociálních služeb. I nadále je krajská síť sociálních služeb rozdělena na základní a rozvojovou. **Již je stanoven termín 20. 6. 2019 pro podávání žádostí o zařazení do sítě sociálních služeb.**

Paní Hrušková, ředitelka MCSRS Domažlice, vznesla dotaz: V SPRSS se odráží potřebnost terénních sociálních služeb, jeden z úkolů je rozšíření pracovní doby pečovatelských služeb od 7:00 do 18:00 hodin, to pro poskytovatele pečovatelské služby znamená navýšení pracovníků v sociálních službách. Vzhledem k tomu že je těchto zaměstnanců málo, a organizace se snaží na tyto pozice dosazovat pouze zodpovědné lidi, budou ze strany PK pořádány nějaké kurzy na školení personálu?

Dle paní Najmanové určitě proběhnou nějaká metodická setkání k pečovatelské službě, zda proběhnou přímo školení, není jisté.

Ad 3. Informace Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Domažlice – Bc. Ilona Jelínková, DiS.

V další části setkání si vzala slovo paní Ilona Jelínková, vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Domažlice (dále jen OSVZ).

V průběhu minulých setkání se ukázalo, že je obecně malá znalost a povědomí o fungování, kompetencích a činnosti OSVZ, z čehož často pramení neshody v očekávání od jiných organizací a subjektů, která nemůže odbor naplnit. Paní Jelínková představila obecně OSVZ, jeho členění, kompetence a činnost.

Pro jakékoliv informace neváhejte kontaktovat Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Domažlice. Telefon: 379 719 283; 379 719 285; 379 719 289 E-mail: Ilona.Jelinkova@mesto-domazlice.cz; Jana.Adamovska@mesto-domazlice.cz.

Ad 4. Průběžné zhodnocení plnění Realizačního plánu na rok 2018 a předběžný návrh Realizačního plánu na rok 2019

V další části setkání bylo průběžně zhodnoceno plnění RP za rok 2018 a stanoveno, které cíle, aktivity či opatření budou ponechány v RP 2019:

- předběžné vyhodnocení Realizačního plánu pro rok 2018 je k dispozici v příloze č. 1.

Předběžný návrh Realizačního plánu 2019 bude projednán v následující řídicí skupině a poté bude vyvěšen na webových stránkách města Domažlice.

Vedle předběžného vyhodnocení a návrhu RP zazněly na setkání následující připomínky k jednotlivým bodům:

V rámci opatření 1.1 Informační kampaň o terénních sociálních službách pro seniory, osoby se zdravotním postižením a pro pečující osoby byl projednán připravovaný leták s informacemi o příspěvku na péči (PnP). CpKP krátce představilo poslední verzi letáku po zapracování některých připomínek. Seznam služeb byl omezen na ty, které mají v SO ORP Domažlice sídlo, pobočku či v místě působí terénně.

Dále byly projednány připomínky paní Líkařové z ÚP, která navrhla vložení seznamu sociálních služeb na první místo, až poté informace o PnP, lidé by dle jejího názoru došli k tabulce s výší příspěvku a dále by už nečetli, zároveň mohou tyto informace získat přímo na ÚP. Zároveň by dle jejího názoru bylo vhodné odstranit návodné otázky na začátku letáku, mohli by navodit pocit, že na PnP mají nárok i lidé, kterým by vůbec neměl být přiznán (z důvodu dostatečné soběstačnosti apod.). V okrese Domažlice se vyplácí průměrně 835 PnP na zaměstnance (to je i o několik set více než v jiných okresech), z toho důvodu není potřeba dělat příliš velkou osvětu, lidé si předávají informace mezi sebou a další informování je spíše nad rámec. Problémem je také zpřísnění podmínek pro přidělení PnP, například bolest zad už není predikací pro prisouzení, nebo není příspěvek prisouzen, když člověk ujde 100 m o francouzských holích. Je to dáno stárnutím populace. Lidé ví kde získat informace, to by mělo stačit, ÚP jim je rád předá, v tomto ohledu výborně funguje spolupráce například s domovy pro seniory. Lidem je často zamítnuta žádost o PnP a oni jí za 14 dní podají znovu, každá žádost se ale musí přijmout, čímž se vytváří zbytečná zátěž na pracovníky ÚP.

Co se týče kontroly využívání příspěvku, v okrese Domažlice je měsíčně vypláceno přes 2100 PnP, z toho se musí povinně namátkou kontrolovat 8 %. ÚP ale nemá pravomoc odejmout příspěvek, občas se to stane, ale je to velmi výjimečné, není možné se klientů například ptát, jak peníze využívají. Lze kontrolovat pouze to, zda člověk žije v čistotě apod. Z toho důvodu by bylo lepší informaci o možnosti odebrání PnP z letáku odstranit. Současná generace seniorů si pravděpodobně nebude platit služby, a pokud ano, tak se to naučí postupem času. Na druhou stranu je hodně využívána pečovatelská služba a bylo by potřeba mít alespoň dvojnásobnou kapacitu. Ale lidé si v současné době rozhodně nezaplatí například doprovod, za to peníze dávat nechtějí. Není tedy potřeba dělat přehnaně velkou propagaci PnP a rozhodně je vhodné odstranit z letáku informace o výší příspěvku.

CpKP ZČ krátce doplnilo, že první myšlenkou pro vytvoření letáku byla snaha, aby se PnP více využíval na sociální služby.

Paní Líkařová doplnila, že by stačilo dát odkaz na zdroje informací o příspěvku, co se týče rodin s dětmi, obvodní (dětské) lékaři jsou informováni dobře.

Organizace MCT CZ uvedla, že s tím nemůže zcela souhlasit, lékaři naopak informováni nejsou. Navíc je velký problém v tom, že rodiče s postiženým dítětem mohou o PnP žádat až po roce věku dítěte, to způsobuje, že v době, kdy se rodina seznamuje s veškerými problémy, zůstává bez finanční podpory.

Paní Líkařová přítomné krátce informovala, že 1. 7. 2020 možná vyjde v platnost novela zákona, která by měla přinést zvýšení příspěvku pro 4. stupeň závislosti.

Závěr: Z letáku bude na základě diskuze odstraněna tabulka s informacemi o výši příspěvku, místo ní bude doplněn odkaz, kde lze tyto informace získat.

Informace o možnosti odebrání příspěvku a úvodní návodné otázky budou ponechány.

Letáček bude ještě jednou poslán k posledním připomínkám, poté projde grafickou úpravou, v lednu 2019 bude do letáku doplněn odkaz na připravovaný webový portál PK, bude vytištěn a distribuován lékařům, obcím SO ORP Domažlice, poskytovatelům sociálních služeb, OSVZ apod. V jakém množství budou letáky vytištěny, bude dojednáno před tiskem, předběžně bylo určeno, že by bylo vhodné vytisknout zhruba 3000 kusů.

Paní Adamovská z Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Domažlice na závěr poprosila o doplnění dalších telefonních čísel k informacím o OSVZ (379 719 285, 379 719 289).

Pan místostarosta Antoš vznesl dotaz: existuje řada organizací, které jsou zaměřené na zdravotně postižené děti, existuje ale nějaký koordinátor pro tyto služby, který by dokázal klienty potřebující pomoc odkázat na správnou službu? Takováto koordinace funguje dobře například ve Velké Británii, kde jsou do tohoto systému zapojeny i lékaři a školy.

Pracovnice rané péče odpověděly, že žádný takový koordinátor v ČR neexistuje, ačkoliv se o to raná péče do určité míry snaží sama.

Ad 6. Různé a diskuze

Průzkumy potřeb občanů

V rámci projektu KPSS jsou k dispozici finance na 2 až 3 průzkumy potřeb obyvatel regionu. Jako vhodné se jeví zmapovat bytovou situaci v region – bytový fond, podmínky bytové politiky, služby prevence ztráty bydlení apod. Další průzkum by mohl být zaměřený na rodiče se zdravotně postiženými dětmi ve spolupráci s organizacemi rané péče, či na sluchově postižené ve spolupráci se Svazem neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Poradenské centrum Domažlice, p.s.

V poslední části setkání byli přítomní dále vyzváni, aby ostatním představili novinky ve své službě či organizaci:

Nízkoprahový klub pro děti a mládež Diakonie Západ informoval, že během 14 dnů začne po regionu jezdit nové auto klubu Uličník. Zároveň začala fungovat nízkoprahová příprava Klubík Kapka, pro děti ve věku od 4 do 10 let, pro které není vhodný klub Fontána. Cílem je posilovat kompetence dětí. Klubík je provozován v budově pošty v Domažlicích.

Adítě pro náhradní rodiny Diakonie Západ se snaží o osvětu ohledně náhradní rodinné péče, vzniká letáček pro maminky ve spolupráci s Plzeňským krajem a dalšími neziskovými organizacemi.

Člověk v tísní informoval přítomné, že se v poslední době podařilo najít několik dobrovolníků, kteří chodí doučovat přímo do rodin. Člověk v tísní poskytuje pomoc právníka v rámci celého PK, kapacita není příliš velká, ale není problém poskytnout pomoc.

Archa pro rodiny s dětmi Diakonie Západ má nově vyškolené pracovníky v oblasti mediace.

Centrum na podporu integrace cizinců informovalo, že mapují situaci cizinců v terénu, k dispozici jsou 2 úrovně kurzů češtiny, v případě potřeby tlumočení se ostatní organizace mohou obracet pro pomoc na CPIC.

Tlumočnická služba Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR – Poradenské centrum Domažlice, p.s. uvedla, že 17. 12. proběhne setkání neslyšících a CpKP ZČ. Služba se potýká s tím, že lidé často vůbec nevědí, že mohou být klienty služby. Nejsou zvyklí službu používat, kdokoli se ale může na organizaci obrátit, či na ní odkázat klienta. Dobrá spolupráce funguje s ÚP.

Odbor sociální a zdravotní MěÚ Domažlice informoval, že už je stanoven termín Dnu sociálních služeb, kdokoli se může zapojit do příprav. V případě zájmu se stačí obrátit na OSVZ.

Azylový dům v Domažlicích v poslední době ve spolupráci s městem Domažlice řešil problém pána propuštěného z nemocnice z hospitalizace. Pán nemohl chodit a neměl zajištěnou péči od rodiny, zůstal po propuštění v podstatě na ulici. Nespadal do cílové skupiny klientů azylového domu, ale díky tomu, že aktuálně není na Domažlicku žádná služba, která by poskytla této cílové skupině potřebnou péči, nakonec byl pán do azylového domu přijat.

Dále byla otevřena otázka požadavku na rozšíření kapacit v azylovém domě v Domažlicích, který je uveden v SPRSS Plzeňského kraje. V Plzeňském kraji se jedná o jediný požadavek na rozšiřování kapacit, například v Klatovech dochází dokonce ke snižování kapacit AD. V případě skutečného navýšení kapacit by mohlo dojít k tomu, že bude azylový dům v Domažlicích spádový pro celý Plzeňský kraj.

Dle CPKP ZČ vzešla nedostatečná kapacita AD v Domažlicích od starostů a z rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb v regionu. Po celém kraji, kde se tato problematika řeší, jsou kapacity nedostatečné (až na Klatovy), zařízení mají neuspokojené zájemce o službu z kapacitních důvodů. Určitě to ale neznamená, že řešením je navyšování kapacit AD, problematika může být řešena jinými cestami, například zřízením krizového bytu a sociálními byty. Na druhou stranu by mohl krizový byt vzniknout až v horizontu 2 až 3 let, tím pádem by bylo dobré jednat o sociální službě, která v regionu chybí.

Odbor sociální a zdravotní MěÚ Domažlice k tomu doplnil, že proběhlo setkání s ředitelem domažlické nemocnice, kde byla řešena i zmíněná osoba propuštěná z hospitalizace. Pan ředitel byl seznámen se situací ve fungování sociálních služeb. Nemocnice má k dispozici 5 lůžek, které jsou využívány pro seniory čekající na umístění do vhodného pobytového zařízení, bohužel ne pro lidi v krizi, kteří jsou propuštěni na ulici. Odbor bude spolu s některými poskytovateli sociálních služeb k této situaci předávat písemné vyjádření samosprávě města Domažlice.

Organizace **Centrum JANA** uvedla, že jejich služba odborného sociálního poradenství je aktuálně mimo krajskou síť sociálních služeb. Provozována je v minimální míře, klienti jsou přijímáni pouze ve spolupráci s OSVZ. Do budoucna se uvidí, jak bude služba pokračovat a zda bude dostatek financí na její provoz. Nejbližší podobná služba funguje až v Plzni a klienti

často žijí na existenčním minimu, nedokážou dojíždět a ani si z podstaty jejich situace správně zorganizovat svůj čas. Vedle této služby je 3. rokem provozován terénní program. Zdá se, že rok 2017 bylo vyměněno maximální množství použitých stříkaček, v letošním roce došlo k mírnému poklesu množství – situace se pravděpodobně stabilizovala.

Organizace se zaměřuje na ženy pracující v sexbyznysu. V posledním roce rapidně narostl počet žen z Venezuely, způsobuje to komplikace v komunikaci. Zároveň se objevil zásadní problém s řešením situace klientek s infekčním onemocněním – není provozováno zařízení, kam by bylo možné tyto klientky umisťovat. Existuje azylový dům pro HIV pozitivní osoby, kde ale nesmí klient mít i další nemoc (což se občas stává). Organizace se obrátila na služby pro cizince, ale vždycky se najde nějaký háček, který klienta z dané služby vylučuje. Problémem je velké množství lidí ze zemí mimo EU. Drogové problémy se stabilizovaly, naopak stoupají problémy s pohlavními chorobami. Nakonec se pro danou klientku našlo částečné řešení, v Německu funguje občanské sdružení, kde lidé přispívají financemi na situace, které nelze pokrýt z veřejných financí.

Zároveň organizace Centrum JANA založila s dvěma podobnými organizacemi platformu pro dekriminální prostituce. V rámci prostituce je vždy kriminalizován nejslabší článek celé problematiky, za 20 let se bohužel nepodařilo vytvořit smysluplnou legislativu, která by tento problém řešila.

Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb Domažlice uvedlo, že nemají žádné novinky. Poskytují 5 druhů sociálních služeb. Služby jsou obsazené, personálu je dostatek, od roku 2019 bude k dispozici vyškolený pracovník v logopedii pro lidi s vadou řeči.

Byl vznesen dotaz, jak jsou využívána lůžka odlehčovací služby.

Letošní rok byli uspokojeni všichni klienti. V minulosti bylo zhruba 60 % lůžek odlehčovací služby zaplněno klienty, kteří čekali na pobytovou službu. V současné době je snaha mít alespoň 2 lůžka pro krizové situace (například při návratu klienta z nemocnice). Většina klientů si nasmlouvá odlehčovací službu dopředu, zároveň se služba snaží řešit akutní situace sama, případně ve spolupráci s LDN v domažlické nemocnici. Každopádně by bylo potřeba navýšit kapacity odlehčovací služby.

Odlehčovací služba může být využita až po dobu 8 měsíců v roce. V případě, že se klient dobře adaptuje, může rovnou přejít na lůžko v domově pro seniory. V Domažlické nemocnici je běžná praxe taková, že pacient, čekající na pobytové zařízení, musí mít podané minimálně 3 žádosti do různých zařízení.

Centrum Ouško uvedlo, že uživatelské rodiny přibývají, funguje spolupráce s organizací Rytmus – od klienta k občanovi, o.p.s., pracují na projektu kolaboratorium, jednou z aktivit jsou rodičovská fóra, kde se uskutečňují setkávání rodičů, sdílí se praxe v oblasti péče o dítě se zdravotním postižením, školství (inkluzivní vzdělávání apod.) a dalších věcí s tím související. Nejbližší setkání proběhne 30. ledna 2019, bude zaměřeno na hodnocení dětí se zdravotním postižením, zápis do škol apod.

Organizace **Raná péče Diakonie ČCE – středisko Praha** uvedla, že na Domažlicku mají nejvíce klientů. Bylo navýšeno pověření a od ledna nastoupí nový zaměstnanec (v současné době se hledá).

Organizace **MCT CZ** se vyjádřila k centralizaci rané péče. Je to celkově problém, každá organizace poskytující ranou péči využívá trochu jiné techniky a metody, které se navíc neustále vyvíjí, z toho hlediska centralizace není možná. Navíc ve věku dítěte od narození do 7 let probíhá nejrychlejší vývoj, je potřeba poskytnout rodině pomoc co nejdříve, rodina musí být co nejbližší potřebné službě. Od toho nejtítlejšího věku objíždí rodina zdravotní péči, což ji

vyčerpá, a nemají potom čas a energii dojíždět ještě za službami a dbát na správný psychomotorický vývoj dítěte.

Přítomní na to zareagovali, centralizace byla myšlena ve smyslu existence koordinátora různých služeb zaměřených na děti se zdravotním postižením, který by měl o službách přehled a mohl by poskytovat klientům potřebné informace a kontakty. Dříve byla tendence zajistit podobnou koordinaci v centru vývojové péče ve fakultní nemocnici na Lochotíně v Plzni, ale do celé problematiky nebyly zahrnuty školy apod.

Byla vznesena poznámka, že by bylo výhodné mít „sociálního ombudsmana“, na kterého by se mohl kdokoliv obrátit, a on by ho odkázal na správné místo.

Centrum sociálních služeb Domažlice, p.o. uvedlo, že od 1. 1. 2018 došlo ke zmenšení kapacity pobytové služby vzhledem k předání objektu v Břetislavově ulici. V Černovicích funguje domov pro seniory a DZR. V Domažlicích funguje ještě odborné sociální poradenství.

CpKP ZČ na závěr doplnilo informace k letáčku o PnP, organizace bude objíždět jednotlivé starosty obcí v regionu a informovat o letáčku, komunitním plánování sociálních služeb i službách obecně.

OSVZ doplnil, že také objíždí starosty obcí, aby je informovali o svém fungování. Bylo by možné cesty spojit a starosty informovat společně. V tomto ohledu bude navázána spolupráce.

Dne: 28. 11. 2018

Zpracoval: Mgr. Ondřej Raffel, CpKP ZČ

Ověřila: Tereza Eberlová, CpKP ZČ